

Uppföljning av intern kontrollplan helår 2019

Stadsbyggnadsnämnden

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att god intern kontroll upprätthålls i Täby kommun och utformar kommunövergripande anvisningar. I anvisningarna anges kraven för nämndernas interna kontrollplaner. Nämnderna ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Den interna kontrollplanen har sin tyngdpunkt på uppföljning av att ekonomiska rutiner, lagar och policys följs samt att redovisningen är rättvisande och tillförlitlig. Uppföljning och utvärdering av verksamheternas mål som också är en del av internkontrollen görs i delårsrapporten per juli och i årsredovisningen.

Nämndens interna kontrollplan för 2019 omfattar gemensamma kontrollmoment inom upphandling, attestregler och personaladministrativa rutiner.

Nämndens egna kontrollmoment omfattar kontroll av konsultfakturor och att intäkter faktureras enligt fastställd taxa.

Uppföljningen 2019 visar att rutinerna för de flesta kontrollområdena fungerar bra, men att det finns visst behov av fortsatt utveckling och förbättring. De kontrollområden som främst kräver förbättring och fortsatt uppföljning är kontroll att inköp sker från våra befintliga leverantörsavtal samt kontroll av attesttidpunkt i kommunens elektroniska faktureringsystem. Åtgärder kommer att vidtas för förbättringar.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2006 om reglemente för intern kontroll för Täby kommun. Reglementet fastslår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll samt att det är nämnderna som har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Den interna kontrollplanen har sin tyngdpunkt på uppföljning av att ekonomiska rutiner, lagar och policys följs samt att redovisningen är rättvisande och tillförlitlig. Uppföljning och utvärdering av verksamheternas mål som också är en del av internkontrollen görs i delårsrapporten per juli och i årsredovisningen.

Intern kontrollplan för 2019

Redovisning av genomförda kontroller ska göras till nämnden och till kommunstyrelsen två gånger per år i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Nämndens interna kontrollplan för verksamhetsår 2019 innehåller dels kommungemensamma kontroller och dels nämndspecifika kontroller. De kommungemensamma kontrollerna är:

1. Upphandling

- Kontroll av att direktupphandling över beloppet 100 tkr dokumenteras enligt kommunens riktlinjer
- Kontroll av att inköp sker från kommunens befintliga leverantörsavtal
- Kontroll av att avtal finns för inköp från leverantör överstigande fastställd direktupphandlingsgräns för 2019

2. Attestregler

- Kontroll av att anställda med attesträttigheter i kommunen inte har engagemang i företag som kommunen anlitar
- Kontroll av attesttidpunkt för leverantörsfakturor i kommunens elektroniska fakturahanteringssystem

3. Personaladministrativa rutiner

- Kontroll av att gällande riktlinjer för uppvaktning och gåvor efterlevs
- Kontroll av att anställningsavtal upprättas enligt kommunens riktlinjer

Utöver gemensamma kontroller har kommunstyrelsen uppdragit åt nämnderna att komplettera den interna kontrollplanen med minst två verksamhetsspecifika kontrollmoment, varav minst en kontroll ska avse intäkter.

De nämndspecifika kontrollerna är:

- Kontroll att konsultfakturor har fullständigt underlag
- Kontroll att konsultfakturor stämmer mot avtal
- Kontroll att följande tjänster faktureras enligt fastställd taxa: bygglov, planering, kartor och mättjänster samt avfall.

Uppföljning

Nedan redovisas resultaten av genomförda kontroller.

Upphandling

Kontroll av att direktupphandling över beloppet 100 tkr dokumenteras

Kontroll har skett av inköp överstigande 100 tkr per leverantör under perioden november 2018 till oktober 2019. Kontrollen genomförs en gång per år. Resultat visar att av 20 granskade leverantörer saknades dokumentation eller avtal för fem (25%) av leverantörerna på övergripande nivå. Det innebär att kommunen i dessa fall inte följt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Jämfört med föregående års kontroll är det en förbättring, då saknades dokumentation eller avtal för åtta (40 %) av de granskade leverantörerna. Kontrollen visar ett fortsatt behov av information och utbildning inom inköps- och upphandlingsområdet.

Stadsbyggnadsnämnden hade dokumentation och avtal med samtliga granskade

leverantörer. Det är en förbättring jämfört med föregående år då nämnden saknade dokumentation för en av de granskade leverantörerna.

Kontroll att inköp sker från våra befintliga leverantörsavtal

Kontroll har skett genom stickprov att inköp skett från kommunens avtal under perioden november 2018 till oktober 2019. Kontrollen genomförs en gång per år. Resultat på kommunövergripande nivå visar att av 20 granskade inköp hade sex (30%) inköp gjorts utanför kommunens befintliga leverantörsavtal. Det innebär att kommunen i dessa fall inte följt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Jämfört med föregående års kontroll är det ett något sämre resultat då fem (25 %) inköp hade gjorts utanför ramavtal. Resultatet visar att åtgärder och fortsatta utbildningsinsatser behövs under 2020. Det ska även göras en utökad stickprovskontroll.

För Stadsbyggnadsnämnden hade två inköp gjorts utanför kommunens befintliga leverantörsavtal. Det är en förbättring jämfört med föregående år då tre inköp gjorts utanför kommunens befintliga leverantörsavtal. Åtgärder som kommer vidtas är utbildningsinsatser och under 2020 kommer en utökad stickprovskontroll genomföras.

Kontroll av att avtal finns för inköp från leverantör överstigande fastställd direktupphandlingsgräns för 2019

Kontroll har skett av samtliga leverantörer anlitade av Täby kommun under perioden november 2018 till oktober 2019, där det sammanlagda värdet per leverantör på kommunövergripande nivå överstiger tröskelvärdet för år 2019 (587 tkr). Resultatet på kommunövergripande nivå visar att av 368 granskade leverantörer saknades avtal för tre (1 %) leverantörer. Vilket innebär att kommunen i dessa fall inte följt Lagen om offentlig upphandling (LOU).

Resultatet visar en förbättring jämfört med uppföljningen 2018, då 3 % av de granskade leverantörerna saknade avtal, men att åtgärder och fortsatta utbildningsinsatser behövs under 2020.

Stadsbyggnadsnämnden hade avtal med samtliga granskade leverantörer. Det är en förbättring jämfört med föregående år då tre av de granska leverantörerna saknade dokumentation av avtal.

Attestrutiner

Kontroll av att anställda med attesträttigheter i kommunen inte har engagemang i företag som kommunen anlitar

Kontroll har skett på kommunövergripande nivå av 100 utvalda granskare och attestanter vid fyra olika tillfällen (100 vid varje granskningstillfälle) under 2019. Resultatet av granskningen visar inga avvikelser.

Kontroll av attesttidpunkt för leverantörsfakturer i kommunens elektroniska fakturahanteringssystem

Kontroll har skett av attesttidpunkt för leverantörsfakturer i kommunens elektroniska fakturahanteringssystem under perioden december 2018 till november 2019. Granskning har gjorts av vilka fakturer som blivit attesterade efter förfallodatumet. Resultatet på kommunövergripande nivå visar att av 70 817 fakturer hade 3 892 st (5 %) fakturer attesterats senare än förfallodatumet (fakturer som var under utredning är undantagna).

Resultatet visar en förbättring jämfört med uppföljning per helår 2018, då 7 % av de granskade fakturorna var attesterade senare än förfallodatumet.

Orsaken till resultatet är främst att fakturer har haft fel fakturaadress, att fel referens har angivits på fakturan eller att parterna inte är överens om fakturan innan förfallodatumet. Information och utbildning om hantering av leverantörsfakturer kommer att fortgå under 2020.

För Stadsbyggnadsnämnden hade 347 (11 %) av de försenade fakturorna attesterats efter förfallodatum. Av dessa hade 65 (11 %) av fakturorna inkommit efter förfalldag. Resultatet är något sämre jämfört mot föregående år då 9 % av de granskade fakturorna attesterats efter förfallodatum.

Orsaken till resultatet är främst att granskning och attest inte sker i tid, att fel referens har angivits på fakturan eller att parterna inte är överens om fakturan innan förfallodatumet. Vissa fakturer som varit under utredning har inte markerats i systemet och därför kommit med i statistiken. Resultatet av granskningen visar att rutinen kring hanteringen av leverantörsfakturer behöver ses över så att fakturorna betalas i tid.

Personaladministrativa rutiner

Kontroll av att gällande riktlinjer för uppvaktning och gåvor efterlevs

Kontroll har skett av att samtliga transaktioner för julgåvor, minnesgåvor och uppvaktning har följt kommunens riktlinjer. Resultatet av granskningen på kommunövergripande nivå visar att av totalt 378 granskade transaktioner hade 24 (6 %) transaktioner överskridit gränslöppet enligt kommunens interna riktlinjer, alternativt rymdes de inte inom ramen för uppvaktning. Merparten av avvikelserna avser gåvor där inköpet varit något högre än beloppsgränsen enligt kommunens interna riktlinjer.

Det har skett en förbättring jämfört med föregående års kontroll då 15% av de granskade transaktionerna hade avvikelser. Information och utbildning om kommunens riktlinjer gällande uppvaktning och gåvor kommer att fortgå under 2020.

För Stadsbyggnadsnämnden fanns inga avvikelser, samtliga granskade transaktioner följde kommunens riktlinjer. Jämfört med föregående år är det en förbättring, då det var två av de granskade transaktionerna som överskred gränsbeloppet. Information och utbildning om kommunens riktlinjer gällande uppvaktning och gåvor kommer ändå att fortgå under 2020.

Kontroll av att anställningsavtal upprättas enligt kommunens riktlinjer

Kontroll har skett av att anställningsavtal finns till inrapporterade anställningsuppgifter. Resultatet av granskningen på kommunövergripande nivå visar att av 259 granskade anställningsuppgifter saknades 17 (7 %) anställningsavtal. Vid genomgången av saknade anställningsavtal visade resultatet att avtalen var upprättade och undertecknade på korrekt sätt, men att de hade missats att skickas för arkivering i personalakten. Bristerna är åtgärdade.

Det har skett en förbättring jämfört med föregående års kontroll då 11% av de granskade anställningsavtalen saknades, de informations- och utbildningsinsatser som sker regelbundet till både nyanställda och befintliga chefer kommer att fortsätta.

För Stadsbyggnadsnämnden var samtliga anställningsuppgifter rätt hanterade. Det är en förbättring jämfört mot föregående år fyra av de granska anställningsuppgifterna var felaktiga. De informations- och utbildningsinsatser som sker regelbundet till både nyanställda och befintliga chefer kommer att fortsätta.

Kontroll av att konsultfakturer har fullständiga underlag

Kontroll har skett att 60 konsultfakturer har fullständiga underlag. Stickprov har gjorts utifrån de konsulter som har stor andel fakturer hos kommunen. Resultatet av vårens granskning visade att av 30 konsultfakturer saknade 1 (3%) underlag. Utförliga underlag saknades på denna faktura. Felaktigheterna är åtgärdade.

Höstens granskning av 30 konsultfakturer visar att samtliga fakturer hade fullständiga underlag.

Resultatet visar en förbättring jämfört med uppföljning per helår 2018, då 8 % av de granskade fakturorna saknade fullständiga underlag.

Kontroll av att konsultfakturer stämmer mot avtal

Kontroll har skett att 60 konsultfakturer stämmer mot avtal. Stickprov har gjorts utifrån de konsulter som har stor andel fakturer hos kommunen. Både granskningen på våren och hösten visar att samtliga konsultfakturer stämmer med avtal. Höstens granskning visar att två avtal saknar påskrift från kommunen. Felaktigheterna är påtalade och åtgärder vidtas.

Kontroll av rutiner intäkter

Kontroll har skett av att intäkter faktureras enligt fastställd taxa, kontrollen gäller bygglov, planering, kartor och mättjänster samt avfall. Sammantaget visar granskningen att befintliga rutiner fungerar, men den inbyggda kontrollen behöver ses över och i möjligaste mån automatiseras. Stickprovskontroller har gjorts för att säkerställa att beviljade lov och planbesked har fakturerats.

För beviljade bygglovsärenden har 60 stickprov gjorts under året. Resultatet av granskningen visade att ett fakturaunderlag saknades. Avvikelsen kommer att åtgärdas.

För VA-avgifter har 30 stickprov gjorts under året. Resultatet av granskningen visade inga avvikelser.

För avgifter som gäller kartor och mättjänster har 50 stickprov gjorts. Resultatet av granskningen visade inga avvikelser.

För avfall har kontroll skett av rutinbeskrivning och granskningen visade att rutinbeskrivningar för intäkter finns och är uppdaterade och fungerande.